نقش میانجی تاب آوری مردان در ارتباط بین انعطاف پذیری روانشناختی و خشونت خانگی علیه زنان

- اکرم ملک زاده
دکتری روانشناسی، استادیار دانشگاه ، گروه روانشناسی دانشگاه پیام‌نور، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
akrammalekzadeh@pnu.ac.ir

۲- سیدابوالحسن موسوی
کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه پیام نور،ص.پ ۳۶۹۷-۱۹۳۹۵.
<s.musavi @gmail.com>

مقدمه: *یکی از جدی‌ترین هرج و مرج‌های اجتماعی خشونت خانگی علیه زنان است که می تواند منجر به آ سیب های جدی جسمی، روانی و اجتماعی شود. پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی تاب آوری مردان در ارتباط بین انعطاف پذیری روانشناختی مردان و خشونت خانگی علیه زنان انجام شد.*

روش: *پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری زنان متاهل شهر ورزنه با حجم ۳۹۵۸ نفر در ۱۴۰۰ بودند. حجم نمونه با روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای ۲۳۰ نفر در نظر گرفته شد. داده ها با استفاده از پرسشنامه های خشونت خانگی علیه زنان تبریزی وهمکاران (۱۳۹۱)، انعطاف پذیری روان‌شناختی بوند وهمکاران (۲۰۱۱) و تاب‌آوری فریبرگ وهمکاران (۲۰۰۳) جمع‌آوری و بر اساس معادلات ساختاری با نرم افزار spss-23 و Amos-24 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.*

یافته‌ها: *نتایج نشان‌داد انعطاف پذیری روان شناختی و تاب‌آوری مردان به صورت منفی خشونت خانگی علیه زنان را پیش‌بینی می‌کنند. بین انعطاف‌پذیری روانشناختی با تاب‌آوری رابطه مثبت معناداری وجود داشت. همچنین مدل میانجی کامل از برازش بهتری نسبت به مدل غیر مستقیم برخوردار بود، یعنی تاب‌آوری مردان همراه با انعطاف پذیری روان شناختی آنان توانسته خشونت علیه زنان را کاهش دهد.*

بحث: *تقویت انعطاف‌پذیری روانشناختی و تاب‌آوری همسران از جمله عوامل قابل کنترل است که می تواند خشونت خانگی علیه زنان را کاهش دهد*

واژه‌های کلیدی: خشونت خانگی علیه زنان، انعطاف‌پذیری روان شناختی، تاب‌آوری.

تاریخ دریافت:

تاریخ پذیرش:

In Press

The mediating role of men's resilience in the relationship between psychological resilience and domestic violence against women

1- Akram Malekzadeh
Phd in psychology , Assistant professor, Department of psychology, Payame Noor University(PNU) ,Tehran, Iran (Corresponding Author)
akrammalekzadeh@pnu.ac.ir

2- Seyed Abolhasan Mousavi[3]
MA in psychology, Payame Noor University,Tehran, Iran

Introduction: One of the most serious social anarchies is domestic violence against women, which can lead to serious physical, psychological and social injuries. The present study was conducted with the aim of investigating the mediating role of men's resilience in the relationship between domestic violence against women and men's psychological flexibility

Method: The current research was descriptive of the correlation type. The statistical population of the married women of Varzaneh was 3958 people in 1400-1401. The sample size was considered to be 230 people of view with random cluster sampling. The data was collected using the questionnaires of domestic violence against women Tabrizi et al. (2011), Bund and colleagues psychological flexibility (2011) and Friberg et al. resilience (2003) and based on structural equations with SPSS-23and Amos-24 software were analyzed.

Findings: The results showed that psychological flexibility and resilience negatively predict domestic violence against women. There was a significant positive relationship between psychological flexibility and resilience. Also, the full mediation model had a better fit than the indirect model, that is, resilience was able to reduce the relationship between psychological flexibility and violence against women.

Discussion: Strengthening the psychological flexibility and resilience of spouses has positive effects to reduce domestic violence against women.

Key words:

In Press

Violence Against Women, Psychological Flexibility, Resilience **Received:**
Accepted:

Extended Abstract

Introduction

The family is the first and most stable social institution in which human identity and socialization are formed, and its breakdown has profound individual and social consequences (Ganiwoa, 2022). One of the most significant threats to the family is domestic violence, which usually occurs from men toward women and includes physical, sexual, and emotional abuse (Ribeiro et al., 2022). Intimate partner violence is the most common form of violence against women worldwide (Miller & McCau, 2019).

This violence has serious physical, psychological, and reproductive consequences. According to the World Health Organization, one in five women experiences domestic violence during her lifetime (Kolemenko et al., 2022). In Iran, a study in Tehran showed that 92.14% of married women experienced physical, psychological, sexual, or economic violence from their spouses, with physical violence accounting for 46.71% of cases (Ghorbani et al., 2025). Many cases remain unreported, so the real prevalence is likely higher (Pouri et al., 2015).

Psychological factors affecting domestic violence are crucial to understand. Psychological flexibility—the ability to be aware of and accept internal thoughts and emotions and to regulate behavior according to personal values and situational demands—plays an important role (Gloster et al., 2017). Individuals with higher psychological flexibility act less impulsively and maintain better marital relationships (Twistleton et al., 2020). Lack of flexibility is associated with daily dysfunction and increased likelihood of violent behavior in stressful situations (Groom et al., 2021).

Resilience can serve as a protective factor against domestic violence and may mediate the relationship between cognitive flexibility and psychological outcomes (Kubomi et al., 2022; Biligsazterk & Akbir, 2023). Resilient individuals show better self-control and adaptation in stressful situations, reducing the risk of violent behavior (Fernandez-Philo, 2024). Poor stress management and low resilience in men can increase the likelihood of violent behavior in marital conflicts (Akin & Kai, 2022).

Given the importance of these psychological variables, few studies have examined the combined role of resilience and cognitive flexibility in men regarding domestic violence. This study aims to investigate the mediating role of resilience in the relationship between cognitive flexibility and domestic violence.

Method:

The present research method is descriptive-correlational. The statistical population included all married women of Varzaneh city with a volume of 3958 people in 1401. In this research, multi-stage cluster random sampling method was used. First, out of the five districts of the city, two districts were randomly selected; Then, among the 3 health centers in these two regions, 2 health centers were randomly selected. The number of married women referring to these health centers was 526. Determining the minimum required sample size is very important for structural equation modeling. Many researchers have declared the minimum required sample size to be 200 [30]. Based on this, a sample size of 230 people was selected; Then the participants (married women) answered the domestic violence questionnaire and their spouses answered the psychological flexibility and resilience questionnaires. The tools used in the current research 1) Questionnaire of domestic violence against Tabrizi women and colleagues (2011)

Psychological Flexibility Questionnaire (AAQ-II) was used by Bond et al. (2011) Resilience Questionnaire was used by Friberg et al. (2003).

Findings:.

The descriptive statistics of the research variables indicated that the mean, median, and mode values were close to each other, and the skewness and kurtosis values were within the range of -2 to +2, suggesting that the data were normally distributed.

In Press

The correlation matrix revealed significant relationships among the study variables. Psychological flexibility had a significant negative relationship with domestic violence ($r = -0.30$, $p < 0.05$), resilience also showed a significant negative relationship with domestic violence ($r = -0.23$, $p < 0.05$), and resilience had a significant positive relationship with psychological flexibility ($r = 0.17$, $p < 0.05$).
The structural model showed that psychological flexibility positively influenced resilience ($\beta = 0.31$), resilience negatively affected domestic violence ($\beta = -0.41$), and psychological flexibility negatively affected domestic violence ($\beta = -0.21$).

Table – 1 Bootstrap Results for the Indirect Effect of Psychological Flexibility on Domestic Violence via Men's Resilience

Indirect Path	Indirect Effect	Lower 95% CI	Upper 95% CI	p-value
Psychological Flexibility → Resilience → Domestic Violence	0.18	0.07	0.31	< 0.05

The bootstrap results in Table indicate that the indirect effect of psychological flexibility on domestic violence through men's resilience is statistically significant, as the p-value is below 0.05 and the 95% confidence interval does not include zero. This confirms the mediating role of men's resilience in the relationship between psychological flexibility and domestic violence against women.

Discussion and conclusion

The present study aimed to predict domestic violence against women based on men's psychological flexibility, with resilience as a mediating variable. The results showed that the proposed model met the research expectations. Psychological flexibility directly predicted domestic violence, indicating that higher cognitive flexibility is associated with lower domestic violence. This finding aligns with previous studies (Rubro & Martinez, 2023; Gold & Marks, 2007; Miller & McCau, 2019; Groom & Manly, 2021). Individuals with higher psychological flexibility respond mindfully to challenges and avoid resorting to violent behaviors in marital relationships (Band et al., 2013).

A significant negative relationship was also found between resilience and domestic violence, meaning that higher resilience in men reduces the likelihood of violence against their partners. Resilient individuals manage marital stress more effectively, use problem-solving strategies instead of rumination, and are less prone to aggressive behavior (Fernandez-Philo, 2024; Kekhanlou et al., 2014; Yeh et al., 2020; Cameranesi et al, 2022).

Furthermore, resilience significantly mediated the relationship between psychological flexibility and domestic violence. Men with high psychological flexibility exhibited lower domestic violence, but this effect was strongest when they also possessed high resilience. Resilient individuals maintain self-control, respond constructively in difficult situations, and effectively manage stress without resorting to violence (Azterk & Akbir, 2023; Miller & McCau, 2019; Luther et al., 1993; Akin & Kai, 2022).

In conclusion, men with higher psychological flexibility and resilience are more likely to seek problem-solving strategies rather than using violence in stressful interpersonal situations. These findings suggest that interventions aimed at enhancing cognitive flexibility and resilience in men could reduce domestic violence and help prevent family breakdown.

In Press

مقدمه

خانواده نخستین و پایدارترین نهاد اجتماعی است که هویت انسانی و جامعه‌پذیری فرد در آن شکل می‌گیرد (باروز[1] ۲۰۲۳) و فروپاشی آن پدیده‌ای چندوجهی با پیامدهای عمیق فردی و اجتماعی به شمار می‌رود (سرمدی و خدابخشی، ۲۰۲۳). یکی از مهم‌ترین عوامل آسیب‌زا که امنیت و کارکرد خانواده را تهدید می‌کند، خشونت است. خشونت خانگی به رفتارهای خشونت‌آمیز یکی از اعضای خانواده نسبت به عضو دیگر اطلاق می‌شود که غالباً از سوی مردان و علیه زنان رخ می‌دهد (ریبیرو و همکاران[2] ۲۰۲۲). این نوع خشونت می‌تواند اشکال گوناگونی داشته باشد و معمولاً شامل خشونت شریک صمیمی، کودک‌آزاری و سوءاستفاده از سالمندان است (بوسروپ و همکاران[3] ۲۰۲۰). در میان این اشکال، خشونت شریک صمیمی، شایع‌ترین نوع خشونت علیه زنان در سراسر جهان محسوب می‌شود (میلر و مک کاو[4] ۲۰۱۹). این خشونت دامنه‌ای از رفتارهای؛ از جمله خشونت فیزیکی مانند سیلی‌زدن و لگدزدن، خشونت جنسی مانند وادار کردن شریک به رابطه بدون رضایت و سوءرفتار عاطفی نظیر تحقیر، تهدید و بدرفتاری کلامی را در بر می گیرد (بوسروپ و همکاران، ۲۰۲۰).

خشونت خانگی علیه زنان یکی از مهم‌ترین مسائل اجتماعی جهان امروز است. بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی، از هر پنج زن یک نفر در طول زندگی خود خشونت خانگی را تجربه می‌کند (کلمنکو و همکاران[5] ۲۰۲۲). این نوع خشونت پیامدهای جدی جسمانی، روانی، جنسی و باروری از جمله عفونت‌های مقاربتی، بارداری ناخواسته و حتی مرگ به همراه دارد (شامو و همکاران[6] ۲۰۱۸). آمارهای جهانی نشان‌دهنده‌ی شیوع بالای خشونت خانگی علیه زنان در کشورهای مختلف، از جمله کشورهای اروپایی، است؛ به‌طوری‌که بخش قابل‌توجهی از زنان در طول زندگی خود حداقل یک‌بار خشونت جسمی، روانی یا جنسی را از سوی شریک زندگی تجربه می‌کنند که بیانگر گستردگی این پدیده در جوامع معاصر است (سازمان بهداشت جهانی[7] ۲۰۲۱).

در ایران نیز خشونت خانگی علیه زنان شیوع قابل‌توجهی دارد؛ به‌گونه‌ای که مطالعه‌ای در تهران نشان داد ۱۴/۹۲٪ از زنان متأهل نسبت به همسرشان خشونت فیزیکی، روانی، جنسی یا اقتصادی را تجربه کرده‌اند که سهم خشونت جسمی در این میان حدود ۴۶/۷۱٪ بوده است (قربانی و همکاران، ۲۰۲۵). با توجه به پنهان‌ماندن بسیاری از موارد خشونت، آمارهای موجود احتمالاً کمتر از میزان واقعی این پدیده هستند (پوری و همکاران[8] ۲۰۱۵).

با توجه به شیوع گسترده‌ی خشونت خانگی علیه زنان و پیامدهای عمیق آن، شناسایی عوامل روان‌شناختی مؤثر بر بروز و تداوم این رفتار ضروری به نظر می‌رسد. یکی از متغیرهایی که در سال‌های اخیر برای درک و تبیین خشونت علیه زنان مورد توجه

---

1 . Barros
2 . Ribeiro et al
3 . Boserup
4 . Miller & McCaw
5 Клименко et al
6 Shamu
7 World Health Organization
8 Puri et al

In Press

پژوهشگران قرار گرفته، انعطاف‌پذیری روان‌شناختی شریک زندگی است. اعتقاد بر این است که کاهش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی، که از آن با عنوان سفتی ذهنی نیز یاد می‌شود، با حفظ طرح‌واره‌های شناختی ناسازگار همراه بوده و می‌تواند در شکل‌گیری رفتارهای خشونت‌آمیز نقش داشته باشد (رومر مارتینز و همکاران[1] ۲۰۲۳). انعطاف‌پذیری روان‌شناختی مجموعه‌ای از فرایندهای قابل‌آموزش است که به فرد اجازه می‌دهد در برابر افکار و هیجانات درونی آگاه و پذیرا باشد و رفتارش را براساس ارزش‌های شخصی و مقتضیات موقعیت تنظیم کند؛ این توانایی سازگاری سریع و مؤثر با شرایط گوناگون زندگی را ممکن می‌سازد (گلوستر و همکاران[2] ۲۰۱۷). پژوهش‌ها نشان می‌دهند افرادی که انعطاف‌پذیری روان‌شناختی بالاتری دارند، واکنش‌های تکانشی کمتری از خود نشان می دهند و احتمالاً روابط زناشویی و کیفیت تعاملات نزدیک خود را بهتر حفظ می‌کنند؛ به‌طوری‌که سطوح بالای انعطاف‌پذیری با شاخص‌های بهتر سلامت روان و کیفیت رابطه همبستگی مثبت نشان داده‌اند(تویسلتون و همکاران[3] ۲۰۲۰)

فقدان انعطاف‌پذیری روان‌شناختی با افزایش ناسازگاری در عملکرد روزمره و گرایش به رفتارهای خشونت‌آمیز در موقعیت‌های پرتنش مرتبط است؛ به‌ویژه در شرایطی مانند مصرف الکل یا خشم فراگیر که کمبود انعطاف‌پذیری می‌تواند مانعِ بازدارندگی رفتار خشونت‌آمیز شود(گروم و همکاران[4] ۲۰۲۱). از سوی دیگر، سطح بالای انعطاف‌پذیری روان‌شناختی به افراد توانایی می‌دهد سبک رفتاری خود را در مواجهه با تهدیدهای مرتبط با ارزش‌های شخصی تغییر دهند و با شرایط متغیر سازگار شوند؛ همین توانمندی یکی از پیش‌بین‌های مهم کیفیت و پایداری رابطه زناشویی به شمار می‌آید (تویسلتون و همکاران، ۲۰۲۰) .

اگرچه انعطاف‌پذیری روان‌شناختی در تبیین خشونت خانگی نقش مهمی دارد، اما خشونت خانگی پدیده‌ای چندبعدی است که تحت تأثیر عوامل متعددی شکل می‌گیرد. مطالعات نشان می‌دهد تاب‌آوری[5]می‌تواند به‌عنوان عامل محافظتی در برابر خشونت خانگی عمل کند و با کاهش احتمال بروز یا تداوم رفتارهای خشونت‌آمیز همراه است (کوبومی و همکاران[6] ۲۰۲۲). از سوی دیگر تاب‌آوری قادر است نقش میانجی را بین انعطاف‌پذیری شناختی و پیامدهای روان‌شناختی ایفا کند؛ بنابراین می‌تواند توضیح‌دهنده پیوند میان کاهش انعطاف‌پذیری شناختی و افزایش ریسک رفتاری (شامل گرایش به خشونت) باشد (بیلیگزازترک و اکبیر[7] ۲۰۲۳). از منظر رشدی، تاب‌آوری در خانواده بیانگر توانایی، در مواجهه و سازگاری با چالش‌هایی است که در گذارهای مختلف زندگی تجربه می شود (ماستن و رسیلینت[8] ۲۰۲۱). تاب‌آوری یک فرایند پویا و چندسطحی است که از تعامل عوامل عصبی‌زیستی، اجتماعی و فردی پدید می‌آید و از بروز رفتارهای ضداجتماعی و پرخاشگرانه عمل کند؛ در زمینه روابط زناشویی، افراد تاب‌آور در موقعیت‌های تنش‌زا بهتر خودکنترلی و سازگاری نشان می‌دهند و در نتیجه احتمال رفتارهای خشونت‌آمیز در آنها کمتر است (فرناندز- فیلو[9] ۲۰۲٤).

تحقیقات نشان می‌دهد افراد دارای تاب‌آوری بالا، در مواجهه با عوامل استرس‌زایی مانند تعارضات زناشویی، ناراحتی روانی کمتری تجربه می‌کنند و از ظرفیت تاب‌آوری برای مهار استرس‌های حاد بهره می‌گیرند(آکین و کای[10] ۲۰۲۲). در مقابل، ناتوانی

[1] Romero-Martínez et al
[2] Gloster et al
[3] Twiselton et al
[4] Grom et al
[5] . Resilience
[6] Koohboomi et al
[7] BilgizÖztürk & Akbayır
[8] Cameranesi et al
[9] Fernández-Fillol
[10] Akın & Kaya

In Press

در مدیریت تنش‌های روانی می‌تواند زمینه‌ساز بروز رفتارهای ناسازگارانه، از جمله خشونت در روابط زناشویی شود. خشونت خانگی علیه زنان، با تأثیرگذاری بر قربانیان، فرزندان و شبکه‌ی خانواده و روابط اجتماعی، پیامدهای گسترده و بحران‌سازی برای جامعه به همراه دارد (مولینا و ماتود[1] ۲۰۲٤). شواهد نشان می‌دهد در شرایط تنش‌زای زناشویی، فقدان انعطاف‌پذیری شناختی و تاب‌آوری روان‌شناختی در مردان می‌تواند احتمال گرایش به رفتارهای خشونت‌آمیز را افزایش دهد. ازاین‌رو، نادیده گرفتن عوامل روان‌شناختی و شخصیتی همسران (مردان) در تبیین خشونت خانگی علیه زنان، می‌تواند به تشدید آسیب‌های فردی و اجتماعی منجر شود. با وجود اهمیت این متغیرها، تاکنون هیچ مطالعه‌ای به بررسی نقش انعطاف‌پذیری شناختی و تاب‌آوری همسران (مردان) در خشونت خانگی علیه زنان نپرداخته است؛ بلکه پژوهش‌های موجود عمدتاً بر انعطاف‌پذیری و تاب‌آوری خود زنان قربانی متمرکز بوده‌اند و از ارتکاب خشونت توسط مردان غفلت کرده‌اند. این در حالی است که برای پیشگیری مؤثر از خشونت خانگی، شناخت ویژگی‌های شناختی و روان‌شناختی فرد مرتکب (همسر) ضروری به نظر می‌رسد. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی تاب‌آوری در رابطه بین انعطاف‌پذیری شناختی مردان و خشونت خانگی علیه همسران انجام شده است شکل ۱، مدل مفهومی پیشنهادی پژوهش را نشان می‌دهد.

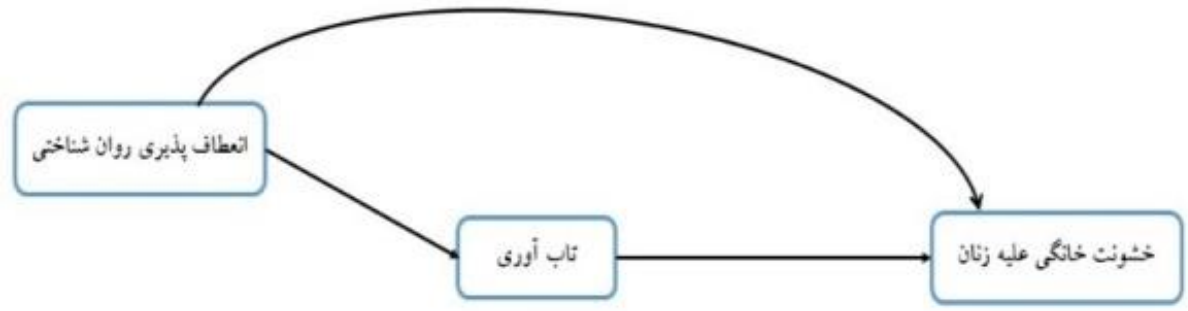

شکل ۱- مدل پیشنهادی پژوهش

روش

طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان

روش پژوهش حاضر توصیفی–همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه زنان متأهل شهر ورزنه به تعداد ۳۹۵۸ نفر در سال ۱٤۰۱ بود. نمونه‌گیری به روش تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای انجام شد؛ بدین‌صورت که ابتدا از میان پنج منطقه شهر، دو منطقه به‌صورت تصادفی انتخاب گردید و سپس از میان سه مرکز بهداشت موجود در این دو منطقه، دو مرکز بهداشت به‌طور تصادفی انتخاب شد. تعداد زنان متأهل مراجعه‌کننده به این مراکز ٥۲٦ نفر بود.

تعیین حجم نمونه در پژوهش‌های آماری از اهمیت بالایی برخوردار است. در این مطالعه، در گام نخست حجم نمونه بر اساس دیدگاه کلاین(۲۰۱٦) تعیین شد؛ به‌طوری‌که حداقل حجم نمونه لازم حدود ۲۰۰ نفر گزارش کرده اند لذا حجم ۲۳۰ نفر در نظر گرفته شد. برای ارزیابی دقیق‌تر کفایت حجم نمونه جهت تحلیل عاملی تأییدی مقدار شاخص KMO برابر ۰/۷۳ محاسبه

[1] Molina & Matud

شد که نشان‌دهنده کفایت قابل قبول حجم نمونه است. همچنین شاخص‌های برازش مدل تحلیل عاملی تأییدیχ^2/df= ۲/۸۸، CFI=۰/۹۲،TLI=۰/۹۳، RMSEA= ۰/۰۶و SRMR= ۰/۰۶ در محدوده قابل قبول قرار داشتند که تأیید دیگری بر کفایت حجم نمونه و مناسب بودن مدل اندازه‌گیری است.همچنین. در این پژوهش، زنان متأهل به پرسشنامه خشونت پاسخ دادند و همسران آنان پرسشنامه‌های انعطاف‌پذیری روان‌شناختی و تاب‌آوری را تکمیل کردند.

ابزارهای گردآوری داده‌ها

الف. پرسشنامه خشونت خانگی علیه زنان:

پرسشنامه خشونت‌خانگی علیه زنان توسط تبریزی و همکاران (۱۳۹۱) ساخته شد(۲۶)و دارای ۷۱ سؤال می‌باشد که در طیف لیکرت همیشه= ۵ تا هیچ‌وقت= ۱ و کاملاً موافق= ۵ تا کاملاً مخالف= ۱ نمره‌گذاری می شود و دارای سه مؤلفه انواع همسر آزاری، باورهای مردسالارانه و مؤلفه‌ی سنت‌های خانواده می‌باشد. پایایی ابزار با روش آلفای کرونباخ، توسط سازندگان ۰/۸۳ گزارش گردید. در پژوهش قربانی (۲۰۲۲)، نسخه‌ی فارسی پرسشنامه خشونت علیه زنا بر روی نمونه‌ای از زنان متأهل تهرانی هنجاریابی شد.. روایی سازه‌ای ابزار با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی بررسی شد و تایید شد، به طوری که همه‌ی بارگذاری‌های عاملی بر روی مؤلفه‌های مربوطه معنی‌دار و بالاتر از ۰/٤۰ گزارش شد. پایایی ابزار نیز با استفاده از آلفای کرونباخ محاسبه گردید که برای کل پرسشنامه ۰/۹۲ بود، که نشان‌دهنده‌ی همسانی درونی بالا و قابل قبول برای نمونه ایرانی است. این نتایج حاکی از آن است که نسخه‌ی فارسی پرسشنامه، ابزاری معتبر و پایا برای سنجش خشونت خانگی علیه زنان در جامعه‌ی ایرانی محسوب می‌شود. در پژوهش حاضر، پایایی پرسشنامه با استفاده آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به دست آمد.

ب. پرسشنامه انعطاف‌پذیری روانی:

پرسشنامه انعطاف‌پذیری روان‌شناختی یا پذیرش عمل (AAQ-II) توسط بوند و همکاران (۲۰۱۱) ساخته‌شده است. این پرسشنامه شامل ۷ گویه است و در طیف لیکرت هرگز= ۱ تا همیشه= ۷ نمره‌گذاری می‌شود. نمره بالاتر نشان‌دهنده میزان بیشتر انعطاف‌پذیری روان‌شناختی یا پذیرش عمل خواهد بود. بوند و همکاران میزان پایایی این پرسشنامه را ۰/۹۱ درصد گزارش کردند(باند و همکاران)، در پژوهش دیگر میزان همسانی موازی این پرسشنامه را بر اساس آلفای کرونباخ برای پسران ۰/۸۵ و برای دختران ۰/۸۷ درصد گزارش کردند(ایمانی، ۲۰۱٦). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۷۹ به دست آمد.

ج. پرسشنامه تاب‌آوری تجدیدنظر شده تاب آوری (RSA): پرسشنامه تاب‌آوری توسط فریبرگ و همکاران[1](۲۰۰۳) ساخته شد و دارای ۳۷ گویه است که در دامنه ۵ درجه‌ای کاملاً مخالفم نمره صفر تا کاملاً موافقم نمره ٤ نمره‌گذاری می‌شود و دارای ۵ خرده مقیاس شایستگی فردی، مقیاس شایستگی اجتماعی، حمایت اجتماعی، انسجام خانواده و ساختارها و سازه‌های فردی می‌باشد. فریبرگ و همکاران ثبات درونی بالایی را برای همه مؤلفه‌ها از دامنه ۰/۹۳ تا ۰/۷٤ بیان کردند و برای کل پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۳ درصد گزارش کردند. در مطالعه‌ای روایی همگرایی و روایی واگرا با مقیاس پرخاشگری باس و پری تأیید شد، میزان پایایی آزمون اصلاح‌شده ۳۷ سؤالی با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ به دست آمد(چالمه، ۲۰۱۳)؛ و در مطالعه حاضر آلفای کرونباخ ۰/۷٦ به دست آمد.

[1] . Friborg

In Press

یافته‌ها

یافته‌ها نشان داد که در بین زنان متأهل مورد مطالعه ٤٧٪ با بیشترین فراوانی دارای تحصیلات دیپلم و ٨/١٪ با کمترین فراوانی، بی‌سواد بودند و در بین شوهران آن‌ها نیز ٥٧٪ با بیشترین فراوانی دارای تحصیلات دیپلم و ٦/٣٪ با کمترین فراوانی، بی‌سواد بودند.

جدول ١ میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای مورد پژوهش در نمونه مورد بررسی نشان داده‌شده است.

جدول ١- داده‌های توصیفی متغیرهای مورد پژوهش در افراد نمونه

شاخص‌های آماری متغیرها	تعداد	میانگین	میانه	مد	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
خشونت خانگی علیه زنان	٢٣٠	٤٢/٩٢	٧٥/٠٠	٨٥/٠٠	٧/١٠	٠/١٣٠	٠/٠٣٨
تاب‌آوری	٢٣٠	٢١/٨٣	١١٣/٠٠	١١٧/٠٠	٥/٩٣	-٠/٩٦١	١/٩٢٨
انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	٢٣٠	٢٦/٩٦	٢٦/٠٠	٣٠/٠٠	٧/٤٢	٠/١٤٦	-٠/٨٩٥

In Press

نتایج جدول ۱ نشان‌می‌دهد همه متغیرها مقادیر میانگین، میانه و مد تقریباً به هم نزدیک می‌باشند که این نشان‌می‌دهد نمرات نرمال هستند. از طرفی میزان چولگی و کشیدگی متغیرها در بازه (۲+ تا ۲-) قرار دارد که نشان‌دهنده عدم انحراف شدید از توزیع نرمال است.

فرضیه اصلی، آزمون مدل مفروض نقش واسطه‌گری تاب‌آوری همسران برای انعطاف‌پذیری روان‌شناختی و خشونت خانگی علیه زنان است.

جدول ۲ ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج به‌دست‌آمده، بین انعطاف‌پذیری روان‌شناختی با خشونت خانگی (P< ۰/۰۵، r=۰/۳۰) رابطه منفی و معنادار، بین تاب‌آوری نیز با خشونت خانگی(P< ۰/۰۵، r=۰/۲۳) (رابطه منفی و معنادار و بین تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری روان‌شناختی(P< ۰/۰۵، r= ۰/۱۷) رابطه مثبت معنادار وجود دارد.

جدول ۲- ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	۱	۲	۳
خشونت خانگی	۱		
انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	-۰/۳۰	۱	
تاب‌آوری	-۰/۲۳	۰/۱۷	۱

این جدول نتایج تقریبی آزمون‌های نرمال بودن داده‌ها را برای متغیرهای پژوهش نشان می‌دهد. به منظور بررسی فرضیات آماری و استفاده از روش‌های پارامتریک مانند همبستگی و مدل‌یابی معادلات ساختاری، لازم است داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار باشند. جدول ۳ شامل آماره‌های آزمون کولموگروف-اسمیرنوف و شاپیرو-ویلک به همراه میزان معنی‌داری (p) می‌باشد. مقادیر p بزرگ‌تر از ۰/۰۵ نشان‌دهنده عدم وجود انحراف معنادار از نرمال بودن توزیع داده‌ها است. با توجه به این نتایج، می‌توان نتیجه گرفت که توزیع داده‌ها برای انجام تحلیل‌های آماری پارامتریک مناسب می‌باشد.

جدول۳- نتایج آزمون‌های نرمال بودن داده‌ها برای متغیرهای پژوهش

متغیر	معنی‌داری (p)	آماره شاپیرو-ویلک(W)	معنی‌داری (p)	آماره کولموگروف-اسمیرنوف(D)
خشونت خانگی	۰/۲۲	۰/۹۹۵	۰/۲۰	۰/٤٥
تاب‌آوری	۰/۱۲	۰/۹۹۳	۰/۱۰	۰/٥٦
انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	۰/۱٦	۰/۹۹٤	۰/۱٥	۰/٥۰

In Press

مقادیر آماره‌های کولموگروف-اسمیرنوف و شاپیرو-ویلک نشان می‌دهد که تمامی متغیرهای پژوهش دارای توزیع نرمال هستند، زیرا مقادیر معنی‌داری (p) بزرگ‌تر از ۰/۰۵ می‌باشند. بنابراین، داده‌ها برای انجام تحلیل‌های آماری پارامتریک مناسب می‌باشند.

در مدل‌یابی معادلات ساختاری، برازش مدل و معناداری روابط بررسی می‌شود. به‌منظور بررسی برازندگی مدل پیشنهادی از شاخص‌های برازندگی استفاده شد. جدول ۳ مقایسه شاخص‌های برازش بر اساس روش میانجی بارون و کنی است که با توجه به مقایسه مقادیر نسبت به حد مطلوب آن می‌توان گفت مدل میانجی کامل از برازش بهتری نسبت به مدل غیرمستقیم برخورداراست.

جدول ۳- شاخص‌های برازش مدل نقش میانجی تاب آوری مردان در ارتباط بین انعطاف پذیری روانشناختی مردان و خشونت خانگی علیه زنان

شاخص	مقادیر مطلوب	مدل اولیه	مدل نهایی
P	> ۰/۰۵	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
CMIN/DF	۰۵>(ترجیحا کمتر از ۳)	۵/۲۷۱	۳/۸۵۱
GFI	≥۰/۹۰	۰/۸٦۸	۰/۹٦۷
CFI	≥۰/۹۰	۰/۸٤۷	۰/۹۳۹
TLI	≥۰/۹۰	۰/٦۹٤	۰/۹۳۷
IFI	≥۰/۹۰	۰/۹۰۱	۰/۹٤۰
RMSEA	۰/۰۸>(ترجیحا کمتر از۰/۰۵)	۰/۰۷۷	۰/۰٤۸

بر اساس نتایج جدول ۳، شاخص‌های برازش نشان می‌دهند که **مدل نهایی از برازش مناسبی با داده‌های پژوهش برخوردار است.** مقدار نسبت کای‌دو به درجه آزادی CMIN/DF=۳/۸۵ در دامنه قابل قبول قرار دارد و مقادیر شاخص‌های برازش تطبیقی و افزایشی شامل GFI ، CFI، TLI و IFI همگی بالاتر از مقدار آستانه ۰/۹۰ هستند. همچنین مقدار RMSEA برابر با ۰/۰٤۸ بوده که کمتر از حد ۰/۰۸ و در محدوده مطلوب قرار دارد. در مجموع، این یافته‌ها حاکی از آن است که مدل نهایی توانایی مناسبی در تبیین روابط بین متغیرها داشته و نقش میانجی تاب‌آوری مردان در ارتباط بین انعطاف‌پذیری روان‌شناختی مردان و خشونت خانگی علیه زنان مورد تأیید قرار می‌گیرد.

نتایج جدول ٤ نشان‌دهنده میزان اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل متغیرها نسبت به خشونت خانگی است. مسیر مستقیم تاب‌آوری بر خشونت خانگی (۰/٤٤-) است که این مقدار به لحاظ آماری معنادار است. مسیر مستقیم انعطاف‌پذیری روانی و تاب‌آوری بر خشونت خانگی منفی و معنادار است.

In Press

همان‌گونه که شکل ۲ نشان می‌دهد در مدل آزمون شده پژوهش، مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است.

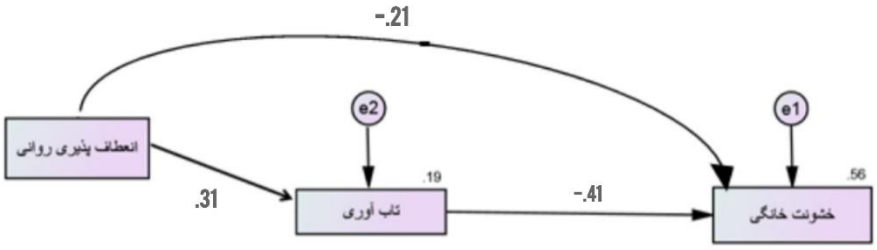

شکل ۲- مدل ساختاری، ضرایب مستقیم متغیرهای پژوهش

مطابق تصـــویر (۲)، مدل ســـاختاری نشـــان داد انعطاف پذیری بر تاب اوری تاثیر مثبت دارد(۰/۳۱)، تا آوری بر خشـــونت خانگی تاثیر منفی دارد(۰/٤۱-) و انعطاف پذیری بر خشـــونت خانگی تاثیر منفی دارد (۰/۲۱-).

جدول ٤- نتایج بوت‌استرپ اثر غیرمستقیم انعطاف‌پذیری روان‌شناختی بر خشونت خانگی با نقش میانجی تاب‌آوری مردان

مسیر غیرمستقیم	اثر غیرمستقیم	حد پایین فاصله اطمینان ٪۹۵	حد بالای فاصله اطمینان ٪۹۵	معناداری (P)
انعطاف‌پذیری روان‌شناختی ← تاب‌آوری ← خشونت خانگی	۰/۱۸	۰/۰۷	۰/۳۱	p<۰/۰۵

نتایج جدول ٤ نشان می‌دهد که اثر غیرمستقیم انعطاف‌پذیری روان‌شناختی بر خشونت خانگی از طریق تاب‌آوری مردان بر اساس روش بوت‌استرپ معنادار است؛ به‌گونه‌ای که مقدار P کمتر از سطح آلفای ۰/۰۵ بوده و فاصله اطمینان ۹۵ درصدی صفر را دربرنمی‌گیرد. بر این اساس، شرط اصلی برای تأیید متغیر میانجی فراهم شده است. همچنین با توجه به این‌که معناداری روابط بر مبنای مقادیر بحرانی ۹٦/۱ در سطح اطمینان ۹۵ درصد و ۵۸/۲ در سطح اطمینان ۹۹ درصد ارزیابی می‌شود، نتایج حاکی از آن است که مسیر غیرمستقیم مورد نظر از نظر آماری معنادار بوده و تاب‌آوری مردان به‌عنوان یک میانجی معنادار در رابطه بین انعطاف‌پذیری روان‌شناختی مردان و خشونت خانگی علیه زنان ایفای نقش می‌کند.

In Pre

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر باهدف پیش‌بینی خشونت خانگی علیه زنان بر اساس انعطاف‌پذیری روان‌شناختی با واسطه‌گری تاب‌آوری همسران انجام شد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که مدل به‌دست‌آمده از برازش مطلوبی برخوردار است. نتایج بیانگر این بود که انعطاف‌پذیری روان‌شناختی به‌طور مستقیم می‌تواند خشونت خانگی علیه زنان را پیش‌بینی کند. به این معنا که با افزایش انعطاف‌پذیری شناختی، خشونت خانگی کاهش پیداکرده است این نتایج با نتایج به‌دست‌آمده از برخی مطالعات همسو می‌باشد(روبرو و مارتینز، ۲۰۲۳، گلد و مارکس[1] ۲۰۰۷ ،میلر و مک کاو ، ۲۰۱۹،گروم و مانلی[2] ۲۰۲۱). در تبیین این یافته می‌توان گفت افرادی که انعطاف‌پذیری روان‌شناختی بالاتری دارند در حین عمل، با آگاهی واکنش نشان می‌دهند (هایز، ۲۰۱۱). این افراد الگوی رفتاری مشابهی را در زندگی زناشویی تکرار می‌کنند. لذا توجه به اهمیت بالای روابط خانوادگی و زناشویی برای آنان، در مواجهه با تنش‌ها و چالش‌ها، راهبردهای سازگارانه‌ای را به کار می‌گیرند که از آسیب‌پذیری رابطه جلوگیری می‌کند (باند و همکاران، ۲۰۱۳)؛ و در موقعیت‌های مختلف زندگی به‌واسطه انعطاف‌پذیری به رفتارهای خشونت‌آمیز متوسل نمی‌شود (گلد و مارکس[3] ۲۰۰۷).

از دیگر نتایج پژوهش حاضر رابطه منفی و معنادار بین تاب‌آوری و خشونت خانگی بود به این معنا که با افزایش تاب‌آوری مردان، خشونت خانگی علیه زنان کاهش یافت. این نتایج با برخی مطالعات همسو بود (فرناندز- فیلو، ۲۰۲٤) (ککهانلو و همکاران[4]،۲۰۱٤؛ یه و هکاران[5]، ۲۰۲۰). در تبیین این یافته می‌توان گفت افراد هر چه تاب‌آوری بیشتری داشته باشند در مقابل چالش‌هایی است که در طول هر گذار زندگی خانوادگی با آن مواجه می‌شوند، بیشتر مقاوم خواهند بود (کمرانسی و همکاران، ۲۰۲۲). و تاب آوری به فرد کمک می کند تا در برابر رفتارهای پرخاشگرانه و ضد اجتماعی مقاومت کند و به شکل سازش یافته تری رفتار نماید (فرناندز- فیلو، ۲۰۲٤). لذا افرادی که دارای تاب‌آوری بالاتری هستند در موقعیت‌های تنش‌زای زندگی زناشویی معمولاً با آرامش و نرمش بیشتری عمل می‌کنند و کمتر گرایش به رفتارهای تهاجمی دارند(دارند (ککهانلو و همکاران[6] ۲۰۱٤). افراد با تاب‌آوری بیشتر بجای نشخوار ذهنی، روش حل مساله را در پیش می‌گیرند که منجر به کاهش رفتار خشونت‌آمیز را می‌شود.

از دیگر یافته‌های پژوهش حاضر نقش میانجی تاب‌آوری در رابطه بین خشونت خانگی و انعطاف‌پذیری بود که این رابطه ازلحاظ آماری معنادار بود. به این معنا که افراد با انعطاف‌پذیری روان‌شناختی خشونت خانگی کمتری نشان می‌دهند اما زمانی که این افراد مجهز به سازوکارهای تاب‌آوری باشند خشونت به حداقل میزان خود می‌رسد این نتیجه با نتایج به‌دست‌آمده از بعضی مطالعات همسو است (ازترک و اکبیر،۲۰۲۳، میلر و مک کاو ، ۲۰۱۹، ؛ لوتر و همکاران، ۱۹۹۳) .

---

[1] Gold Gold &Marx

[2] Grom & Maloney

[3] Gold & Marx

[4] KKhanlou & Wray

[5] . Ye et al

[6] KKhanlou & Wray

In Press

در تبیین این یافته می‌توان گفت مردان زمانی کمتر خشونت خانگی علیه زنان نشان می‌دهند که ازلحاظ شناختی انعطاف‌پذیر باشند و بتوانند یک مسأله را از جنبه‌های مختلف ببیند این افراد هرگز به یک مسأله به‌صورت تک‌بعدی نمی‌نگرند و داشتن ویژگی تاب‌آوری می‌تواند رابطه بین خشونت خانگی و انعطاف‌پذیری را بهتر توضیح دهد به این معنا که اگر فرد بتواند در شرایط دشوار و زمانی که رویدادهای ناگوار رخ می‌دهد همچنان پاسخ‌هایی ارائه دهد که مشکلات را پشت سر بگذارد خودبه‌خود خشونت خانگی علیه همسرش نشان نمی‌دهد چون خشونت شرایط را بغرنج‌تر کرده و درواقع پاسخ نامناسبی برای یک شرایط دشوار می‌باشد
افراد با تاب‌آوری بالاتر، در مواجهه با رویدادهای عاطفی خنثی و مبهم، بیشتر احساسات مثبت نشان می‌دهند، لذا در شرایط دشوار زندگی زناشویی هم می‌تواند در مواجهه با موقعیت‌های بحرانی موفق عمل کند ؛ و چون به مکانیزم خودکنترلی مجهز است خشونت نشان نمی دهد؛ و این تاب‌آوری را می‌توان به‌عنوان پتانسیلی برای مهار عوامل استرس‌زای حاد در نظر گرفت(آکین و کای، ۲۰۲۲)

بر اساس یافته‌های این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که مردان دارای انعطاف‌پذیری شناختی و تاب‌آوری روان‌شناختی بالاتر، در موقعیت‌های تنش‌زای زناشویی به جای واکنش‌های هیجانی و خشونت‌آمیز، عمدتاً راهبردهای مسئله‌محور را در پیش می‌گیرند. به عبارت دیگر، به کارگیری خشونت با ویژگی‌های ذاتی انعطاف‌پذیری و تاب‌آوری مغایرت اساسی دارد؛ به گونه‌ای که این دو مقوله عملاً قابل جمع با یکدیگر نیستند. در واقع، انعطاف‌پذیری شناختی و تاب‌آوری از یک سو فرد را در برابر شرایط استرس‌زا مصون می‌دارند و از سوی دیگر توانش اجتماعی او را در مواجهه با مشکلات بین‌فردی بهبود می‌بخشند. این فرایند در نهایت احتمال استفاده از خشونت را — که خود نوعی وضعیت تهدیدآمیز تلقی می‌شود — کاهش داده و فرد را به حل تعارضات زناشویی سوق می‌دهد. با توجه به این یافته‌ها، برای کاهش معضل خشونت خانگی علیه زنان، توصیه می‌شود برنامه‌های آموزشی مداخله‌ای بر محور افزایش تاب‌آوری و آموزش فنون انعطاف‌پذیری شناختی به مردان طراحی و اجرا شود. یادگیری این تکنیک‌ها نه‌تنها می‌تواند از بروز رفتارهای خشونت‌آمیز پیشگیری کند، بلکه چه بسا از فروپاشی کانون خانواده نیز جلوگیری نماید.

ملاحظات اخلاقی

پیش از اجرای پژوهش از شرکت‌کنندگان رضایت آگاهانه کتبی گرفته شد و تمام شرکت‌کنندگان با رضایت خود در پژوهش شرکت داشتند و محققان به آن‌ها اطمینان دادند که نتایج تحقیق محرمانه خواهد بود. تمام نکات اخلاقی شامل رازداری، امانت‌داری، دقت در استناد دهی، قدردانی از دیگران، رعایت ارزش‌های اخلاقی در گردآوری داده‌ها، رعایت حریم خصوصی شرکت‌کنندگان توسط پژوهشگران مدنظر قرارگرفته است.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان مشارکت موثری در این مقاله داشته اند

In Press

منابع مالی

هیچ گونه حمایت مالی برای انتشار این مقاله از هیچ نهادی یا سازمانی دریافت نشده است

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در این مقاله علاوه بر اصول اخلاق حرفه ای همه حقوق مرتبط با منابع مورد استناد رعایت شده و منابع با دقت ذکر شده است

In Press

-Akın Işık, R., & Kaya, Y. (2022). The relationships among perceived stress, conflict resolution styles, spousal support and marital satisfaction during the COVID 19 quarantine. ***Current Psychology***, *41*(6), 3328–3338. https://doi.org/10.1007/s12144-022-02737-4

- Amani, M. (2016). Investigating the factor structure of the Psychological Flexibility Questionnaire in students. ***Journal of Education and Learning Studies***, *8*(1), 162–181. (In Persian) https://doi.org/10.22099/jsli.2016.3830

- Barros, C. (2023). Facing uncertainty: The role of the family in the development of identities. ***Zero-a-seis***, *25*(47), 322-341.

-Bilgiz Öztürk, Ş., & Bilgiz Akbayır, S. (2023). The Mediator Role of Psychological Resilience in the Relationship of Cognitive Flexibility and Fear of COVID-19. ***Journal of Family Counseling and Education,*** *8*(1), 41–56. https://doi.org/10.32568/jfce.1270737

-Boserup, B., McKenney, M., & Elkbuli, A. (2020). Alarming trends in US domestic violence during the COVID-19 pandemic. ***The American Journal of Emergency Medicine***, *38*(12), 2753–2755. https://doi.org/10.1016/j.ajem.2020.04.077

-Chalmeh, R. (2011). Psychometric properties of the Resilience Scale for Adults in a group of prisoners: validity, reliability and factor structure. ***Journal of Psychological Models and Methods***, *1*(4), 31–42. (In Persian)

-Fernández Fillol, C., Hidalgo Ruzzante, N., Perez Garcia, M., Hyland, P., Shevlin, M., & Karatzias, T. (2024). The role of resilience in the relationship between intimate partner violence severity and ICD 11 CPTSD severity. ***European Journal of Psychotraumatology***, *15*(1), Article 2285671. https://doi.org/10.1080/20008066.2023.2285671

-Friborg, O., Hjemdal, O., Rosenvinge, J. H., & Martinussen, M. (2003). A new rating scale for adult resilience: What are the central protective resources behind healthy adjustment? ***International Journal of Methods in Psychiatric Research***, *12*(2), 65–76.

-Gloster, A. T., Meyer, A. H., & Lieb, R. (2017). Psychological flexibility as a malleable public health target: Evidence from a representative sample. ***Journal of Contextual Behavioral Science***, *6*(2), 166–171. https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2017.02.003

-Gold, S. D., & Marx, B. P. (2007). Gay male sexual assault survivors: The relations among internalized homophobia, experiential avoidance, and psychological symptom severity. ***Behaviour Research and Therapy***, *45*(3), 549–562. https://doi.org/10.1016/j.brat.2006.05.006

- Ghorbani, S. S., Ghaffari, M., Halimi, A., Farhadi Babadi, K., & Hashemi Nazari, S. (2025). Prevalence of intimate partner violence against women and its contributing factors in Tehran, Iran. ***Medical Journal of the Islamic Republic of Iran***, *39*, 73. (In Persian) https://doi.org/10.47176/mjiri.39.73

- Grom, J. L., Maloney, M. A., Parrott, D. J., & Eckhardt, C. I. (2021). Alcohol, trait anger, and psychological flexibility: A laboratory investigation of intimate partner violence perpetration. ***Journal of Contextual Behavioral Science***, *19*, 100–107. https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2021.01.006

In Press

منابع و مآخذ

Reference

- Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling* (4th ed.). Guilford Press.

-Клименко, І., & Конев, О. (2022). Вивчення інтенсивності та видів насилля у сім'ях військовослужбовців [Study of the intensity and types of violence in military families]. *Науковий часопис УДУ імені Михайла Драгоманова. Серія 12.* ***Психологічні науки***, *20*(65), 24–33. https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2022.20(65).03

- Koohboomi, Z., Ghamari, M., & Hosseinian, S. (2022). Predicting quality of life and domestic violence against women during COVID-19 quarantine based on resilience and coping styles. ***Journal of Kermanshah University of Medical Sciences***, *26*(2), e120264. https://doi.org/10.5812/jkums-120264

- Luthar, S. S., Doernberger, C. H., & Zigler, E. (1993). Resilience is not a unidimensional construct: Insights from a prospective study of inner-city adolescents. ***Development and Psychopathology***, *5*(4), 703–717. https://doi.org/10.1017/S0954579400006246

Cameranesi, M., Theron, L., Höltge, J., Jefferies, P., & Ungar, M. (2022). Understanding the mechanisms through which family risk affects adolescent mental health: A model of multisystemic resilience in context**.** ***Children***, *9*(4), 546. https://doi.org/10.3390/children9040546

- Miller, E., & McCaw, B. (2019). Intimate partner violence. ***New England Journal of Medicine***, *380*(9), 850–857. https://doi.org/10.1056/NEJMra1807166

- Molina, J. E., & Matud, M. P. (2024). Intimate Partner Violence and Mental Distress, Post-Traumatic Stress Symptoms and Life Satisfaction in Colombian Women. ***Behavioral Sciences***, *14*(10), Article 940. https://doi.org/10.3390/bs14100940

- Puri, M., Misra, G., & Hawkes, S. (2015). Hidden voices: Prevalence and risk factors for violence against women with disabilities in Nepal. ***BMC Public Health***, *15*(1), 1–1.

- Ribeiro, R., Almeida, I., Saavedra, R., Caridade, S., Oliveira, A., Santos, M., & Soeiro, C. (2022). The different contexts of domestic violence before and during the COVID 19 pandemic: A Portuguese overview. ***Victims & Offenders***, *17*(8), 1224–1240. https://doi.org/10.1080/15564886.2022.2052214

- Romero-Martínez, Á., Lila, M., Sarrate-Costa, C., Comes-Fayos, J., & Moya-Albiol, L. (2023). Neuropsychological performance, substance misuse, and recidivism in intimate partner violence perpetrators. ***Psychosocial Intervention***, *32*(2), 69. https://doi.org/10.5093/pi2022a7

- Sarmadi, Y., & Khodabakhshi-Koolaee, A. (2023). Psychological and social consequences of divorce emphasis on children well-being: A systematic review. ***Preventive Counseling***, *4*(2), 1-34. https://doi.org/_10.22098/jpc.2023.12578.1162

- Shamu, S., Abrahams, N., Temmerman, M., Musekiwa, A., & Zarowsky, C. (2018). Intimate partner violence, forced first sex and adverse reproductive health outcomes among women accessing maternal and child health care in Zimbabwe. *BMC* ***Public Health***, *18*, Article 971. https://doi.org/10.1186/s12889-018-5464-z

In Press

Reference

-Sotoodeh Ghorbani, S., Ghaffari, M., & Hashemi Nazari, S. S. (2022). Psychometric properties of Haj Yahia's questionnaire of violence against women in a sample of married women in Tehran, **Iran.** ***BMC Public Health***, *22*, 448. (In Persian) https://doi.org/10.1186/s12889-022-12831-8

-Twiselton, K., Stanton, S. C. E., Gillanders, D., & Bottomley, E. (2020). Exploring the links between psychological flexibility, individual well-being, and relationship quality. ***Personal Relationships***, *27*(4), 880–906. https://doi.org/10.1111/pere.12344

- World Health Organization. (2021). Violence against women prevalence estimates, 2018: Global, regional and national prevalence estimates for intimate partner violence against women and global and regional prevalence estimates for non-partner sexual violence against women. ***The Lancet***, *398*(10296), 803–813. https://doi.org/10.1016/S0140-6736(21)02664-7

- Ye, B., Zhou, X., Im, H., Liu, M., Wang, X. Q., & Yang, Q. (2020). Epidemic rumination and resilience on college students' depressive symptoms during the COVID-19 pandemic: The mediating role of fatigue. ***Frontiers in Public Health***, *8*, 560983. https://doi.org/10.3389/fpubh.2020.560983

In Press